**Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle**
**19.11.2025**

**Asia: HE 140/2025 vp** Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain muuttamisesta sekä verotusmenettelystä annetun lain 17 f §:n 2–4 momentin kumoamisesta

Mikro- ja yksinyrittäjät ry (MYRY) kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää huomioinaan seuraavaa.

Digitaalisten alustojen merkitys yrittäjyydelle kasvaa jatkuvasti, ja juuri pienet toimijat ovat usein alustatalouden käyttäjiä, palvelujen tarjoajia ja myös kotimaisten alustainnovaatioiden kehittäjiä. Tämän vuoksi pidämme tärkeänä, että sääntelyn vaikutukset mikro- ja yksinyrittäjiin arvioidaan huolellisesti ja suhteutetaan toiminnan kokoon.

Pidämme lähtökohtaisesti perusteltuna tavoitetta edistää verotuksen läpinäkyvyyttä ja tasapuolista kilpailua sekä varmistaa, että veroviranomaiset saavat tarvittavat tiedot kansainvälisestä alustatoiminnasta. Samalla korostamme, että sääntelyn tulee olla ennakoitavaa ja mittakaavaan nähden oikeasuhtaista, jotta se ei aiheuta tarpeetonta hallinnollista kuormitusta tai markkinahaittaa pienille kotimaisille toimijoille.

**Hallituksen esityksen keskeinen sisältö**
Hallituksen esityksellä pannaan täytäntöön OECD:n digitaalisten alustojen raportointia koskevat mallisäännöt sekä EU:n DAC7- ja DAC8-direktiivien edellyttämät muutokset. Raportointivelvollisuus laajenee koskemaan myös EU:n ulkopuolisia lainkäyttöalueita silloin, kun tietojenvaihto on aktivoitu monenkeskisen DPI-sopimuksen nojalla.
Esityksen myötä alustaoperaattorit velvoitetaan raportoimaan Verohallinnolle aiempaa kattavammin tietoja alustan kautta toimivista myyjistä ja heidän tekemistään transaktioista. Lisäksi lain määritelmiä ja menettelysäännöksiä tarkennetaan, ja Verohallinnolle annetaan toimivalta antaa täytäntöönpanoa koskevia tarkempia määräyksiä.
Verotusmenettelylain 17 f §:n 2–4 momentit kumotaan, ja niitä koskevat säännökset kootaan digitaalisen alustatalouden toimijoita koskevaan erityislakiin sääntelyn selkeyttämiseksi.

**Yleisarvio esityksestä mikro- ja yksinyrittäjien näkökulmasta**
Esityksessä on useita elementtejä, jotka ovat myönteisiä mikro- ja yksinyrittäjien kannalta. Raportointivelvoitteet kohdistuvat ensisijaisesti alustaoperaattoreihin, ei yksittäisiin myyjiin tai yrittäjiin. Tämä on tärkeä linjaus, sillä yrittäjien hallinnollista taakkaa ei tule lisätä tilanteissa, joissa vastaavat tiedot voidaan kerätä teknisesti suoraan alustoilta. Kansainvälisen tiedonvaihdon yhdenmukaistaminen myös selkeyttää alustojen velvoitteita ja vähentää eri sääntelyjärjestelmien välisiä tulkintaeroja.

Samalla esitykseen sisältyy useita huolia, jotka koskevat erityisesti epäsuoria vaikutuksia mikroyrityksille. Raportointivelvollisuuden laajentaminen voi lisätä alustaoperaattoreiden kustannuksia, ja näillä kustannuksilla on taipumus siirtyä suoraan palvelujen käyttäjille. Pienille ja kotimaisille alustoille tämä voi tarkoittaa merkittäviä suhteellisia lisäkustannuksia ja lisätä markkinapainetta suhteessa suuriin kansainvälisiin toimijoihin, joilla on huomattavasti laajemmat resurssit toteuttaa sääntelyn vaatimat tekniset ratkaisut. Lisäksi alustamääritelmän nykyinen

epätäsmällisyys voi johtaa tilanteeseen, jossa pienimuotoiset kotimaiset alustakokeilut tai innovatiiviset palvelut ajautuvat raportointivelvollisuuksien piiriin ilman ennakoitavuutta.

**Vaikutukset mikro- ja yksinyrittäjille**
Esityksen epäsuorat vaikutukset kohdistuvat merkittävimmin niihin pieni- ja mikrokokoisiin toimijoihin, jotka joko hyödyntävät alustoja liiketoiminnassaan tai kehittävät itse pienimuotoisia alustaratkaisuja. Kun raportointivaatimukset tiukkenevat, syntyy alustoille tarve kehittää ja ylläpitää laajempia tietojärjestelmiä, varmistaa tietoturva ja toteuttaa huolellisuusmenettelyjä tavalla, joka on taloudellisesti ja teknisesti vaativa. Vaikka velvoitteet eivät kohdistu suoraan yrittäjiin, niiden kustannukset siirtyvät väistämättä yrittäjien palvelumaksuihin, provisioihin ja alustoilta veloitettaviin prosenttiosuuksiin.

Tämä kehitys voi heikentää kotimaisten alustojen kilpailukykyä ja johtaa markkinan keskittymiseen suuriin kansainvälisiin toimijoihin, mikä vähentää yrittäjien vaihtoehtoja ja nostaa kustannuksia. Mikroyrityksille alustatalouden monipuolisuus ja kilpailu ovat tärkeitä: alustoilla on vaikutusta markkinoillepääsyyn, näkyvyyteen ja palvelujen myyntiin.

On myös huomattava, että mikroyritysten toiminta on usein luonteeltaan epäsäännöllistä ja useamman ansaintatavan yhdistävää. Esityksessä ei käsitellä pienimuotoisen toiminnan erityispiirteitä, vaikka nämä ovat olennaisia sekä verotuksellisesti että hallinnollisesti. Lausuntopalautteessa on jo nostettu esiin, että ei-ammattimaisen tavaramyynnin raportointi ei ole veropoliittisesti perusteltua. Pidämme tärkeänä, että tätä näkökulmaa laajennetaan koskemaan myös pienimuotoista pienyrittäjätoimintaa, jossa hallinnollisten toimien ja verotuoton suhde ei ole tasapainossa.

**Harmaan talouden torjunta**
MYRY pitää harmaan talouden torjuntaa erittäin tärkeänä tavoitteena. Verotuksen läpinäkyvyys ja oikeudenmukaisuus ovat sekä yritysten että yhteiskunnan etu.

Samalla on olennaista varmistaa, ettei harmaan talouden torjunta johda pienimuotoisen ja avoimesti toimivan yritystoiminnan ylisääntelyyn. Mikro- ja yksinyrittäjät ovat valtaosin hyvin läpinäkyviä toimijoita, joiden tulot välittyvät verotukselle suoraan laskutuspalveluiden, pankkien, maksupalveluiden ja tulorekisterin kautta. Pienet toimijat eivät muodosta harmaan talouden riskiryhmää, eikä ole tarkoituksenmukaista kohdentaa heihin sellaisia ylimitoitettuja valvontatoimia, jotka aiheuttavat enemmän hallinnollista taakkaa ja lisäkustannuksia, kuin tuottavat verohyötyä.

Sääntelyn tulee olla riskiperusteista. Jos raportointivelvoitteet kohdistuvat pääosin pieniin ja satunnaisiin transaktioihin, järjestelmä ei kohdennu oikein eikä tue asetettuja tavoitteita. Tämän vuoksi pidämme välttämättömänä, että jatkovalmistelussa arvioidaan, missä määrin raportointivelvoitteet aidosti torjuvat veronkiertoa ja missä määrin ne aiheuttavat tarpeetonta hallinnollista kuormitusta pienille toimijoille.

**Alustamääritelmän täsmentämisen tarve**
Esityksessä ei yksiselitteisesti määritellä, missä tilanteessa mikroyrityksen ylläpitämä verkkopalvelu, markkinapaikka tai sovellusalusta katsotaan raportointivelvolliseksi alustaoperaattoriksi. Tämä on merkittävä puute, sillä alustat ovat kehittämisen kohteena myös pienissä yrityksissä, startup-ympäristöissä ja mikrotoimijoiden joukossa. On tärkeää, että

alustamääritelmä on teknologianeutraali mutta samalla riittävän tarkkarajainen, jotta sääntelyn piiriin eivät kuulu sellaiset pienimuotoiset toimintatavat, jotka eivät tosiasiassa ole digitaalisen alustatalouden olennaisia toimia.

Määritelmän epäselvyys voi aiheuttaa tilanteita, joissa pienyrittäjä joutuu tulkinnallisesti erittäin raskaan velvoitekokonaisuuden piiriin ilman, että tämä on tarkoituksenmukaista tai suhteellista toiminnan kokoon nähden. Tämän vuoksi esitämme, että alustamääritelmän täsmennys otetaan jatkovalmistelussa erikseen tarkasteluun.

**Tarve mikrovaikutusten arvioinnille**
Lakiesityksen vaikutusarvioista puuttuu mikro- ja yksinyrittäjiin kohdistuvien vaikutusten analyysi. Tämä on huomattava puute, sillä digitaalinen alustatalous on erityisen merkittävä juuri pienimuotoisen työn ja yritystoiminnan kentässä. Keikka- ja jakamistalous, freelancer-työ sekä alustojen kautta myytävät palvelut ovat tyypillisiä juuri mikro- ja yksinyrittäjille.

EU-sääntelyssä on jo pitkään korostettu pk- ja mikroyritysvaikutusten arvioinnin tärkeyttä. Sen puuttuminen heikentää sääntelyn ennakoitavuutta ja voi johtaa siihen, että velvoitteet kasautuvat sellaisille toimijoille, joita lainsäädäntö ei ensisijaisesti ole tarkoitettu koskemaan. Esitämme, että jatkovalmisteluun lisätään erillinen analyysi mikrovaikutuksista, ja että arvioinnissa huomioidaan sekä välittömät että epäsuorat sääntelyvaikutukset.

**Verohallinnon määräyksenantovaltuus ja sen toteuttaminen**
Esityksessä annetaan Verohallinnolle merkittävä valtuus antaa tarkempia määräyksiä raportointivelvollisuuden sisällöstä, soveltamisesta ja menettelyistä. Tällainen määräyksenantovaltuus edellyttää erityistä huolellisuutta, jotta lainsäädännön täytäntöönpanossa ei synny uusia epäsuoria velvoitteita tai hallinnollisia kustannuksia niille toimijoille, jotka eivät ole ensisijaisesti sääntelyn kohteena.

Korostamme, että määräysten jatkovalmistelu tulisi tehdä avoimesti ja vuoropuhelussa sidosryhmien kanssa. On tärkeää, että Verohallinnon ohjeistus kirjoitetaan mahdollisimman selkeäksi ja käytännönläheiseksi, jotta se voidaan ymmärtää ilman verojuridiikan erityisosaamista. Näin varmistetaan, että sääntely pysyy oikeasuhtaisena myös käytännön tasolla.

**Yhteenveto ja kantamme**
MYRY pitää perusteltuna, että digitaalisen alustatalouden verotusta ja tiedonvaihtoa kehitetään kansainvälisesti johdonmukaisella tavalla ja että verotuksen läpinäkyvyys toteutuu yhdenvertaisesti riippumatta siitä, mille alustalle yrittäjä palvelunsa tai tuotteensa tarjoaa. Sääntelyn tulee kuitenkin olla oikeasuhtaista ja huomioida mikro- ja yksinyrittäjien erityispiirteet, jotta velvoitteet eivät siirry epäsuorasti heille kustannuksina tai markkina-asemaa heikentävinä vaikutuksina.

Esityksen jatkovalmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alustamääritelmän tarkentamiseen, hallinnollisten velvoitteiden mittakaavaan, pienimuotoisen toiminnan kohteluun sekä siihen, että kotimaiset pienet alustatoimijat eivät joudu kohtuuttomaan kilpailuhaittaan. Samalla on varmistettava, että Verohallinnon määräyksenantovaltaa käytetään tavalla, joka tukee selkeyttä, ennakoitavuutta ja hallittavuutta sekä edistää suomalaisten alustaratkaisujen syntymistä.

Pidämme tärkeänä, että päätöksenteko etenee mikroystävällisesti ja että sääntelyn vaikutukset Suomen yrityskenttään arvioidaan huolellisesti, ottaen huomioon että yrityskentästä yli 95 % on yksin- ja mikroyrityksiä.

Kunnioittavasti
Mikro- ja yksinyrittäjät ry (MYRY)
Liisa Hanén
Toiminnanjohtaja